

Handläggare
Per Olgarsson
Antikvarie, Stadsmuseet
Kulturmiljö**Till**
Stadsbyggnadskontoret

Cephalus 10, Gamla stan. Fasadändring takkupor. Dnr 2026-09312

Synpunkter i sammanfattning

Stadsmuseet har igen erinran mot förslaget, se nedan *Synpunkter på förslag*.

Föreslagna åtgärder

Två nya takkupor, avsedda för tilluft till liftbehandlingsaggregat, tillkommer på byggnadens takfall mot Salviigränd. De utförs med sadeltak i svartmålad plåt och med gallerförsedda öppningar. De utförs lika intilliggande befintliga takkupor från 1940-talet.

Bakgrund

Till ärendet har fogats ett antikvariskt utlåtande, framställt av Tengbom och daterat 2026-05-04. Sammanfattningsvis bedöms i detta utlåtande att föreslagen ändring är förenlig med detaljplanen och med krav på varsamhet och förvanskningförbud enligt PBL 8 kap §§ 13, 14 och 17. Åtgärden bedöms vidare inte medföra påverkan på riksintresset. Stadsmuseet anser att utlåtandet utgör ett tillräckligt underlag för att bedöma ärendet.

Historik och nuläge

Cephalus 10 omfattar större delen av kvarteret Cephalus. Kvarteret tillkom genom sammanslagning av flera äldre fastigheter, i samband med att det så kallade Kanslihusannexet uppfördes, gestaltat av arkitekten Arthur von Schmalensee. Kvarteret omfattar därmed både bebyggelse av ansevärd ålder och nytillskapade delar från 1900-talets mitt. Det aktuella takfallet är en del av den tidigare fastigheten Cephalus 3, belägen vid Salviigränd 3. De äldsta delarna av byggnaden härstammar från 1660-talet, vån 4 tr tillkom på 1800-talet och befintligt vindsplan uppfördes som fläktrum på 1940-talet.

Tillämpliga lagrum och riktlinjer

Plan- och bygglagen

Fastigheten är markerad med blått på Stadsmuseets kulturhistoriska klassificeringskarta. Det betyder att fastigheten har ett synnerligen stort kulturhistoriskt värde. För blåmarkerade fastigheter kan PBL (Plan- och bygglagen) 8:e kap, 13, 14 och 17 §§ tillämpas, vilket innebär att bebyggelsen inte får förvanskas, att underhållet ska

anpassas till omgivningens karaktär och byggnadens kulturhistoriska värden, att underhållet ska utföras så att de särskilda värdena bevaras, att ändringar ska utföras varsamt och med hänsyn till byggnadens karaktärsdrag samt med tillvaratagande av byggnadens kulturhistoriska värden.

Planbestämmelse

Enligt gällande detaljplan är Gamla stan ett kulturresevat med särskilda bestämmelser. (Pl 7800 antagen 1979-05-02, fastställd av regeringen 1980-12-23). I Gamla stan får inga åtgärder vidtas som minskar bebyggelsens eller markens kulturhistoriska värden. Befintliga byggnader får endast utnyttjas för ändamål som är förenliga med byggnadens bevarande.

Hänvisning till översiktsplan

Som kunskapsunderlag för Stadsmuseet Kulturmiljös bedömning har gällande Översiktsplan för Stockholm använts. Byggnaden ingår i ett område som i Översiktsplan Stockholm är utpekade som en kulturhistoriskt värdefull miljö.

Riksintresse

Fastigheten ingår i ett område som är utpekade som ett riksintresse för kulturmiljövården. Inom ett sådant område får inga åtgärder vidtas som kan orsaka påtaglig skada på riksintresset. Riksintresset uttrycks i företeelser som främst tydliggör årsringar och stadens historiska framväxt. Ett tydligt uttryck för huvudstadens äldsta kärna är Gamla stan.

Synpunkter på förslag

Stadsmuseet bedömer att PBL (Plan- och bygglagen) 8:e kap, 13, 14 och 17 §§ är tillämpligt i ärendet.

Stadsmuseet delar den uppfattning som framförs i det antikvariska utlåtandet. Föreslagna takkupor med luftintag, vilka utförs lika två befintliga från 1948 på ett takfall som inte i någon större utsträckning är synligt i gatu- och stadsbild, bedöms vara varsamma och icke förvanskande. Förslaget tillstyrks.

Per Olgarsson
Handläggande antikvarie
Stadsmuseet kulturmiljö